

Xikão patronem walki i odrodzenia ludu Xukuru Ororubá

14 czerwca 2018

Nawet 3000 ludzi wzięło udział między 17 a 19 maja 2018 roku w XVIII Zgromadzeniu ludu Xukuru Ororubá w miejscowości Pesqueira w brazylijskim stanie Pernambuco. Spotkanie, w którym obok rdzennej ludności wzięli udział przedstawiciele społeczności byłych niewolników (Quilombolos), organizacji pozarządowych, środowisk uniwersyteckich i rzesza sympatyków oraz zwolenników, poświęcone było upamiętnieniu Xikão, historycznego przywódcy i współtwórcy przebudzenia ludu Xukuru Ororubá.

Uroczystości w regionie Serra do Ororubá związane były bezpośrednio z 20 rocznicą śmierci Xikão, który za występowanie w interesie swojego ludu zapłacił cenę najwyższą: został zamordowany. Kulminacja zgromadzenia nastąpiła w niedzielę 20 maja, kiedy po ceremonii na grobie kacyka przez centrum miasta Pesqueira przeszedł tradycyjny marsz. Spotkanie przebiegające pod hasłem „Jestem Xikão”, miało na celu ożywienie, zwłaszcza wśród młodych ludzi, pamięci o „cnotach kacyka”, który przyczynił się do odzyskania przez Xukuru w latach 1990. kilku obszarów zajętych przez kolonistów, a także zasłużył się w walce o uwzględnienie praw obywatelskich i społecznych brazylijskich Indian w Konstytucji Federalnej z 1988 roku. Zabiegał również o podwyższenie standardów oświatowych i zdrowotnych w jego społeczności.

Nawet w samej Brazylii, mało kto wie, że w latach 1950. i na początku lat 1960. Indianie Xukuru uczestniczyli w walce o radykalne reformy agrarne dla chłopów, zabiegając o demarkacje tradycyjnych terytoriów oraz prawa społeczności Quilombolos.

Xikão jest jednym z najważniejszych przywódców brazylijskich Indian, którzy w latach 1980. skutecznie przerwali 20-letnie milczenie narzucone rdzennej ludności przez rząd dyktatorski w Brazylii w 1964 roku.

„Xikão wznowił walkę Xukuru – zauważył podczas XVIII Zgromadzenia, Anacleto Julião, były polityczny partner nieżyjącego kacyka – jego głos rozbrzmiewał na skalę międzynarodową, niosąc posłanie o cierpieniach jakie Indianie doświadczają przez inwazję rolników i osadników regionu”. Zdaniem Julião „Xikão reprezentuje męczeństwo milionów rdzennych mieszkańców zamordowanych na przestrzeni stuleci w Brazylii. Dlatego stał się symbolem”.

W dokumencie końcowym XVIII Zgromadzenia wyrażono gotowość do „walki z nieskutecznością rządu Brazylii w demarkacji gruntów naszych krewnych, którzy wciąż cierpią z powodu obszarników”. Indianie Xukuru wzmocnili opór rdzennej ludności Brazylii wobec praktyk negujących ich historyczne prawa. Sami Xukuru także stali się przez to mocniejsi. „Kolonizacja zabiła wielu z nas. Dotarcie tutaj oznacza, że jesteśmy twardzi” – czytamy w piśmie. Mimo to Indianie nadal nie mogą czuć się bezpieczni: „System gospodarczy i polityczny [panujący obecnie] nie różni się od tej kolonizacji. Przez cały czas chcą narzucać obcy nam sposób życia, myślenia i zachowania [wobec społeczeństwa narodowego Brazylii]”. Xukuru wysyłają jasny przekaz do brazylijskich polityków notabli oraz krajowej opinii publicznej: „Masakra, bezkarność, łamanie praw, brak szacunku dla historii, przekonań i tradycji powinny się skończyć”. W apelu tym pobrzmiewa potępienie dla prób zniszczenia osiągnięć brazylijskiej konstytucji podejmowanych podczas obecnej kadencji brazylijskich ciał ustawodawczych, którym przewodzi lobby związane z branżą wielkopowierzchniowego rolnictwa i hodowli.

Indianie przypominają, że Konstytucja Federalna w artykułach 231 i 232, uznaje prawo rdzennych mieszkańców do ich własnej

organizacji społecznej, zwyczajów, języków, wierzeń, tradycji, a także fundamentalnego prawa do ziem na których żyją. W marcu 2018 roku Międzyamerykański Trybunał Praw Człowieka (IACHR) uznał międzynarodową odpowiedzialność państwa brazylijskiego za naruszenie praw własności zbiorowej ludu Xukuru Ororubá. IACHR wskazał, że państwo brazylijskie działało wolno i niewłaściwie w dziedzinie rozgraniczenia ziem tego ludu.

Przygotował: Damian Żuchowski

Na podstawie: Cimi.org.br, Folhape.com.br

Źródło: WolneMedia.net